യോഗവാസിഷ്ഠഃ/(വൈരാഗ്യപ്രകരണമ്)/സർഗഃ

ത്രയോവിംശഃ സർഗഃ 23

ശ്രീരാമ ഉവാച .
വികല്പ-കല്പനാ-നല്പ-ജല്പിതൈ-രല്പ-ബു+ദ്ധിഭിഃ .
ഭേദൈ-രു+ദ്ധു-രതാം(ൻ)നീതഃ(സ്) സംസാര-കുഹരേ+ഭ്രമഃ .. 1

സതാം(ങ്) കഥ-മിവാ+സ്ഥേഹ ജായതേ ജാല-പ+ഞ്ജരേ .
ബാലാ ഏവാ+ത്തു-മി+ച്ഛ+ന്തി ഫലം മുകുര-ബിംബിതം .. 2

ഇഹാപി വിദ്യതേ യേഷാം പേലവാ സുഖ-ഭാവനാ .
ആഖുസ്-തന്തു-മിവാ-ശേഷം(ങ്) കാലസ്താ-മപി കൃ+ന്തതി .. 3

ന തദ+സ്തീഹ യദയം(ങ്) കാലഃ(സ്)സകല-ഘസ്മരഃ .
ഗ്രസതേ തജ്-ജഗജ്-ജാതം പ്രോ+ത്ഥാബ്ധി-മിവ വാഡവഃ .. 4

സമസ്ത-സാമാന്യ-തയാ ഭീമഃ(ഖ്) കാലോ മഹേ+ശ്വരഃ .
ദൃശ്യ-സ+ത്താ-മിമാം സർവാം(ങ്) കവലീ-കർതു-മു+ദ്യതഃ .. 5

മഹതാ-മപിനോ ദേവഃ(ഫ്)പ്രതി-പാല-യതി+ക്ഷണം.
കാലഃ(ഖ്)കവ-ലിതാ-നന്ത-വി+ശ്വോ വി+ശ്വാ+ത്മതാം(ങ്) ഗതഃ .. 6

യുഗ-വഥ്സര-ക+ല്പാ+ഖ്യൈഃ(ഖ്) കിംചിത്-പ്രകടതാം(ങ്) ഗതഃ .
രൂപൈര-ല+ക്ഷ്യ-രൂപാ+ത്മാ സർവ-മാ+ക്ര+മ്യ തിഷ്ഠതി .. 7

യേ രമ്യാ യേ ശുഭാ-രംഭാഃ(സ്) സുമേരു-ഗുര-വോ∫പി യേ .
കാലേന വിനി-ഗീർണാസ്തേ ഗരുഡേ-നേവ പ+ന്നഗാഃ .. 8

നിർദയഃ(ഖ്)കഠിനഃ(ഖ്)ക്രൂരഃ(ഖ്)കർകശഃ(ഖ്)കൃപണോ∫ധമഃ .
നത-ദസ്തി യദ+ദ്യാപി ന കാലോ നിഗിര+ത്യയം .. 9

കാലഃ(ഖ്)കവലനൈ-കാന്ത-മതി-ര+ത്തി ഗിര+ന്നപി .
അനന്തൈ-രപി ലോകൗ-ഘൈർ-നായം(ൻ)തൃപ്തോ മഹാശനഃ .. 10

ഹര+ത്യയം(ൻ) നാശയതി കരോ+ത്യത്തി നിഹ+ന്തി ച .
കാലഃ(സ്) സംസാര-നൃത്തം ഹി നാനാ-രൂപം(യ്) യഥാ നടഃ .. 11

ഭിനത്തി+പ്രവി-ഭാഗ+സ്ഥ-ഭൂത-ബീജാ+ന്യനാ-രതം .
ജഗ+ത്യ-സ+ത്തയാ ബന്ധാദ്-ദാഡി-മാനി യഥാ ശുകഃ .. 12

ശുഭാ-ശുഭ-വിഷാ-ണാ+ഗ്ര വിലൂന-ജന-പ+ല്ലവഃ .
സ്ഫൂർജതി+സ്ഫീത-ജനതാ-ജീവരാ-ജീവ-നീഗജഃ .. 13

വിരി+ഞ്ചി-മൂല+ബ്രഹ്മാ+ണ്ഡ-ബൃഹദ്-ദേവ-ഫല+ദ്രുമം .
ബ്ര+ഹ്മ-കാനന-മാഭോഗി പരമാ-വൃ+ത്യ തിഷ്ഠതി .. 14

യാമിനീ+ഭ്രമരാ-പൂർണാ രചയ+ന്ദിന-മഞ്ജരീഃ .
വർഷ-കല്പ-കലാ-വല്ലീർ-നകദാ-ചന ഖി+ദ്യതേ .. 15

ഭി+ദ്യതേ നാവ-ഭ+ഗ്നോ്ഽപി ദഗ്ധോ്ഽപിഹിന ദ+ഹ്യതേ .
ദൃ+ശ്യതേ നാപി ദൃ+ശ്യോ്ഽപി ധൂർത-ചൂഡാ-മണിർ-മുനേ .. 16

ഏകേ-നൈവ നിമേ-ഷേണ കിം(ഞ്)ചി-ദുത്ഥാ-പയ+ത്യലം.
കിം(ഞ്)ചി+ദ്വിനാ-ശയ+ത്യു+ച്ചൈർ-മനോ-രാ+ജ്യ-വദാ-തതഃ .. 17

ദുർവിലാസ-വിലാസി+ന്യാ ചേഷ്ടയാ കഷ്ട-ഷുഷ്ടയാ .
ദ്ര(വ്)വ്യൈക-രൂപ-കൃ+ദ്രൂപം(ഞ്) ജന-മാവർത-യൻഥ്.സ്ഥിതഃ .. 18

തൃണം പാംസും മഹേ+ന്ദ്രം(ഞ്)ച സുമേരും പർണ-മർണവം.
ആത്മം-ഭരി-തയാ സർവ-മാത്മ-സാത്-കർതു-മു+ദ്യതഃ .. 19

ക്രൗ+ര്യ-മ(ത്)ത്രൈവ പ+ര്യാപ്തം(ൽ)-
ലുബ്ധ-താ+ത്രൈവ സംസ്ഥിതാ .
സർവ-ദൗർഭാഗ്യ-മ(ത്)ത്രൈവ
ചാപലം വാപി ദുഃസഹം.. 20

പ്രേരയ+ല്ലീലയാർ-കേന്ദൂ+ക്രീഡ-തീവ നഭസ്തലേ .
നി+ക്ഷിപ്ത-ലീലാ-യുഗലോ നിജേ ബാല ഇവാങ്ഗണേ .. 21

സർവ-ഭൂതാ+സ്ഥി-മാലാഭി-രാപാദ-വലിതാ-കൃതിഃ .
വിലസ+ത്യേവ ക+ല്പാ+ന്തേ കാലഃ(ഖ്)കലിത-കല്പനഃ .. 22

അ+സ്യോ+ഡ്ഡാമര-വൃ+ത്ത+സ്യ
ക+ല്പാ+ന്തേ്ഽങ്ഗ-വിനിർ-ഗതൈഃ .
പ്രസ്ഫുര+ത്യംബരേ മേരുർ-ഭൂർജ+ത്വഗിവ വായുഭിഃ .. 23

രു+ദ്രോ ഭൂ+ത്വാ ഭവ+ത്യേഷ മഹേ+ന്ദ്രോ്ഽഥ പിതാ-മഹഃ .
ശ+ക്രോ വൈ+ശ്രവണ+ശ്ചാപി പുന-രേവന കിം(ഞ്)ചന .. 24

ധ+ത്തേ്ഽജ+സ്രോ+ത്ഥി-തോ+ദ്ധ്വസ്താൻഥ്.
സർഗാ-നമിത-ഭാ+സ്വരാൻ .

അ+ന്യാ-ൻ-ദധദ്-ദിവാ-ന+ക്തം
വീചീ-രബ്ധി-രിവാ+ത്മനി .. 25

മഹാ-കല്പാഭി-ധാനേ+ഭ്യോ വൃ+ക്ഷേ+ഭ്യഃ(ഫ്) പരി-ശാതയൻ .
ദേവാ-സുര-ഗണാൻ-പക്വാൻ-ഫല-ഭാരാ-നിവ+സ്ഥിതഃ .. 26

കാലോ്യം ഭൂത-മശക-
ഘുംഘു-മാനാം പ്രപാതിനാം.
ബ്രഹ്മാ+ണ്ഡോ-ദുമ്ബരൗ-ഘാനാം
ബൃഹത്-പാദ-പതാം(ങ്)ഗതഃ .. 27

സ+ത്താ-മാത്ര-കുമു+ദ്വ+ത്യാ ചിജ്-ജ്യോഥ്സ്നാ-പരിഫു+ല്ലയാ .
വപുർ-വിനോദ-യ+ത്യേകം ക്രിയാ-പ്രിയ-തമാ+ന്വിതഃ .. 28

അനന്താ-പാര-പര്യ+ന്ത-ബദ്ധപീഠം(ൻ)നിജം വപുഃ .
മഹാ-ശൈലവ-ദു+ത്തുങ്ഗ-മവലംബ്യ+വ്യവ+സ്ഥിതഃ .. 29

ക്വചി+ച്ഛ്യാമ-തമഃ(ശ്)ശ്യാമം(ങ്)
ക്വചിഥ്-കാന്തി-യുതം(ൻ) തതം .
ദ്വയേ-നാപി+ക്വചി+ദ്രിക്തം
സ്വഭാവം ഭാവയൻ സ്ഥിതഃ .. 30

സംലീനാ-സംഖ്യ-സംസാര-
സാരയാ+സ്വാത്മ-സ+ത്തയാ .
ഉർവ്യേവ ഭാര-ഘനയാ നിബ+ദ്ധ-പദതാം(ങ്) ഗതഃ .. 31

നഖി+ദ്യതേ നാ+ദ്രി-യതേ നായാതി നച ഗ+ച്ഛതി .
നാസ്ത-മേതിന ചോദേതി മഹാ-കല്പശ-തൈരപി .. 32

കേവലം(ഞ്) ജഗ-ദാരംഭ-ലീലയാ ഘന-ഹേലയാ .
പാലയ+ത്യാത്മ-നാത്മാന-മനഹം(ങ്)കാര-മാതതം .. 33

യാമിനീ-പങ്ക-കലിതാം(ൻ) ദിന-കോക-നദാ-വലീമ് .
മേഘ+ഭ്രമരികാ-മാത്മ-സര+സ്യാരോ-പയൻഥ്.സ്ഥിതഃ .. 34

ഗൃഹീത്വാ കൃപണഃ(ഖ്) കൃഷ്ണാം രജനീം ജീർണ-മാർജനീം.
ആലോക-കനക+ക്ഷോദാ-നാഹര+ത്യഭിതോ ഗിരിം .. 35

സംചാരയൻ-ക്രിയാങ്-ഗു+ല്യാ
കോണകേ+ഷ്വർക-ദീപികാം .

ജഗഥ്.സദ്മനി കാർപണ്യാഥ്.
ക്വകി-മസ്തീതി വീ+ക്ഷതേ .. 36

പ്രേ+ക്ഷ്യാ-ഹർ-വിനി-മേഷേണ സൂര്യാ+ക്ഷ്ണാ പാക-വ+ന്ത്യലം.
ലോക-പാല-ഫലാ+ന്യത്തി ജഗ+ജ്ജീർണ-വനാ-ദയമ് .. 37

ജഗ+ജ്ജീർണ-കുടീ-കീർണാ-നർപയ+ത്യുഗ്ര-കോടരേ .
ക്രമേണ ഗുണ-വ+ല്ലോക-മണീ+ന്മൃ+ത്യു-സമുദ്-ഗകേ .. 38

ഗുണൈരാ-പൂ+ര്യതേ യൈവ ലോക-രത്നാ-വലീ ഭൃശമ് .
ഭൂഷാർഥ-മിവ താമങ്ഗേ കൃത്വാ ഭൂയോ നികൃ+ന്തതി .. 39

ദിനഹം-സാനു-സൃതയാ നിശേ+ന്ദീ-വര-മാലയാ .
താര-കേസര-യാജ+സ്രം(ഞ്) ചപലോ വലയ+ത്യലമ് .. 40

ശൈലാർണ+ദ്യുധരാ-ശൃങ്ഗ-
ജഗ-ദൂർണായു-സൗനികഃ .
പ്ര+ത്യഹം പിബതേ+പ്രേ+ക്ഷ്യ
താരാ-രക്ത-കണാ-നപി .. 41

താരു+ണ്യ-നലിനീ-സോമ ആയുർ-മാതങ്ഗ-കേസരീ .
നത-ദസ്തിന യ+സ്യായം തുച്ഛാ-തു+ച്ഛ+സ്യ തസ്കരഃ .. 42

കല്പ-കേലി-വിലാ-സേന പിഷ്ട-പാതിത-ജ+ന്തുനാ .
അഭാവോ ഭാവ-ഭാസേന രമതേ+സ്വാത്മ-നാ+ത്മനി .. 43

കർതാ ഭോ+ക്താഥ സംഹർതാ സ്മർതാ സർവ-പദം(ങ്) ഗതഃ .. 44

സകല-മപ്യ-കലാ-കലി-താ+ന്തരം
സുഭഗ-ദുർഭഗ-രൂപ-ധരം വപുഃ .
പ്രകടയൻഥ്. സഹസൈവ ച ഗോപയൻ
വിലസ-തീഹഹി കാല-ബലം നൃഷു .. 45

ഇ+ത്യാർഷേ+ശ്രീ-വാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ
വൈരാഗ്യ+പ്രകരണേ കാലാപ-വാദോ നാമ+ത്രയോ-വിംശതി-തമഃ(സ്)
സർഗഃ .. 23 ..

സഞ്ചരണാവലിഃ
നൈവ പ്രവിഷ്ടഃ
സമ്ഭാഷണമ്
അംശദാതാ

സദസ്യതാ പ്രാപ്യതാമ്
പ്രവിശ്യതാമ്
പൃഷ്ഠമ്ചർചാ
പഠ്യതാമ്സമ്പാദ്യതാമ്ഇതിഹാസഃ ദൃശ്യതാമ്ശോധഃ
വികിസ്രോതഃ അന്വിഷ്യതാമ്
മുഖ്യപൃഷ്ഠമ്
സമുദായദ്വാരമ്
വർതമാനകാര്യവിശേഷാഃ
സദ്യപരിവർതനാനി
യാദൃച്ഛികപുടമ്
സാഹായ്യമ്
ദാനമ്
ഉപകരണാനി
അത്ര കോ ഽനുബന്ധഃ?
പൃഷ്ഠസമ്ബദ്ധാനി പരിവർതനാനി
സഞ്ചികാ ഉപാരോപ്യതാമ്
വിശേഷപൃഷ്ഠാനി
സ്ഥായിപരിസന്ധിഃ
പൃഷ്ഠസൂചനാഃ
ലഘുസാർവസങ്കേതഃ
അസ്യ പൃഷ്ഠസ്യ ഉല്ലേഖഃ ക്രിയതാമ്
മുദ്രണമ്/നിര്യാതഃ
മമ സങ്ഗ്രഹഃ
മുദ്രണയോഗ്യം സംസ്കരണമ്
Download EPUB
Download MOBI
Download PDF
Other formats
അന്യാഭിഃ ഭാഷാഭിഃ
ഭാഷാപരിസന്ധിഃ യോജ്യതാമ്
7 ഡിസേമ്ബർ 2017 (തമേ) ദിനാങ്കേ 10:59 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്
പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക
അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .
ഗോപനീയതാനീതിഃവികിസ്രോതഃ വിഷയകംപ്രത്യാഖ്യാനമ്Code of

Conductജങ്ഗമദൂരവാണീ-ദൃശ്യമ്വിധികാരാഃസാംഖ്യികീകുകീ കാവർണനWikimedia FoundationPowered by MediaWiki